

Súd: Okresný súd Spišská Nová Ves
Spisová značka: 5C/77/2011
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7611214112
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 10. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Denisa Hiščáková
ECLI: ECLI:SK:OSSN:2019:7611214112.11

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Spišská Nová Ves, samosudkyňou JUDr. Denisou Hiščákovou, v právnej veci žalobcu R. L., U.. XX.X.XXXX, R. E., M. XX, právne zastúpeného JUDr. Michalom Bečarikom, advokátom so sídlom v Spišskej Novej Vsi, Letná 37, proti žalovanej Detektívna informačná služba, s.r.o., Námestie Ľudovíta Štúra 1, Žilina, IČO: 36 385 832, právne zastúpenej JUDr. Annou Mozolíkovou, advokátkou so sídlom Čadca, Palárikova 1449, o náhradu škody, takto

rozhodol:

I. Konanie v časti o zaplatenie náhrady škody v sume 218,83 Eur s príslušenstvom a príslušenstva zostávajúcej časti uplatnenej náhrady škody z a s t a v u j e .

II. Žalobu o nároku na náhradu škody z a m i e t a .

III. Žalovanej p r i z n á v a proti žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 18,74 % trov konania, o výške ktorej bude po právoplatnosti rozsudku rozhodnuté samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Žalobou podanou na tunajšom súde dňa 31.3.2009 sa žalobca domáhal určenia neplatnosti výpovede zo dňa 24.11.2008 a náhrady škody mu tým spôsobenej. Konanie súd viedol pod sp. zn. 5C/35/2009.

2. Rozsudkom Okresného súdu Spišská Nová Ves č. k. 5C/35/2009-94 zo dňa 6.5.2010 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Košiciach č. k. 3Co/82/2011-136 zo dňa 26.7.2011, právoplatným dňom 10.8.2011 bolo určené, že výpoveď zo dňa 24.11.2008 daná žalobcovi žalovanou podľa § 63 ods. 1 písm. b) Zákonníka práce je neplatná. Doplňujúcim rozsudkom Okresného súdu Spišská Nová Ves č. k. 5C/35/2009-125 zo dňa 11.2.2011, právoplatným 15.2.2011 bol návrh žalobcu na náhradu škody vylúčený na samostatné konanie, ktoré je vedené pod sp. zn. 5C/77/2011.

3. Súd prvého stupňa vo veci rozhodol rozsudkom zo dňa 9.5.2013 č. k. 5C/77/2011-195 (prvý rozsudok) tak, že zaviazal žalovanú povinnosťou zaplatiť žalobcovi sumu 3.226,08 Eur po odpočítaní zákonných odvodov a dane s 9,5 % úrokom z omeškania ročne odo dňa 4.11.2011 do zaplatenia. V prevyšujúcej časti žalobu zamietol. Rozhodol tiež o trovách konania a povinnosti žalovaného uhradiť súdny poplatok z návrhu.

4. Proti tomuto rozsudku podali obe strany sporu odvolanie. Krajský súd v Košiciach uznesením zo dňa 6.11.2014 č. k. 3Co/292/2013-273 rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že rozhodnutie súdu nie je správne a zákonné, pretože prvostupňový súd sa vôbec nezaoberal posúdením vznesenej námietky premlčania, pričom z odôvodnenia rozsudku nevyplýva kedy a v akej podobe nároky v súvislosti s neplatným skončením pracovného pomeru žalobca uplatnil po prvýkrát.

5. Súd prvého stupňa odstránil vytýkané pochybenia, vykonal potrebné dokazovanie a opätovne vo veci rozhodol rozsudkom č. k. 5C/77/2011-324 zo dňa 18.1.2017 (druhý rozsudok) tak, že uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu mzdy v sume 5.338,44 Eur brutto v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku (výrok I) a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol (výrok II). O trovách konania rozhodol tak, že žalobcovi priznal proti žalovanej náhradu trov konania sp. zn. 5C/35/2009 v pomere 100 % trov konania (výrok III) a žalovanej priznal proti žalobcovi náhradu trov konania sp. zn. 5C/77/2011 v pomere 18,74 % trov konania (výrok IV).

6. Proti tomuto rozsudku podali odvolanie žalobca aj žalovaná. Krajský súd v Košiciach rozsudkom č. k. 11Co/253/2017 zo dňa 15.8.2018 potvrdil rozsudok v jeho napadnutých výrokoch o náhrade mzdy, t.j. vo výroku, ktorým súd uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu mzdy v sume 5.338,44 Eur brutto, ako aj vo výroku, ktorým nárok vo zvyšujúcej časti zamietol a tiež vo výroku, ktorým súd priznal žalobcovi proti žalovanej náhradu trov konania sp. zn. 5C/35/2009 v pomere 100 % trov konania. Odvolací súd zrušil rozsudok v jeho výroku, ktorým bola žaloba vo zvyšujúcom nároku na náhradu škody zamietnutá, ako aj v súvisiacom výroku o náhrade trov konania sp. zn. 5C/77/2011.

7. Vo vzťahu k zrušujúcim výrokom odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia konštatoval, že súd prvej inštancie pochybil pri rozhodovaní o nároku žalobcu na náhradu škody za nevyplatené nemocenské dávky z dôvodu, že ho žalovaná odhlásila zo sociálnej poisťovne, keď tento nárok právne podriadil pod ustanovenie Zákonníka práce o náhrade mzdy a posúdil ho iba ako nárok na náhradu mzdy. Uviedol, že s časťou žalobcom uplatneného nároku, t.j. s nárokom na náhradu škody sa prvoinštančný súd vôbec nezaoberal a sa s ním nevysporiadal. Poukázal na dlhodobu ustálenú judikatúru slovenských súdov, v zmysle ktorej okrem nárokov na určenie neplatnosti rozviazania pracovného pomeru a na náhradu mzdy môže zamestnanec proti zamestnávateľovi uplatniť aj nárok na náhradu škody podľa všeobecných ustanovení o náhrade škody (v súčasnosti § 192 Zákonníka práce), ak mu v dôsledku neplatného rozviazania pracovného pomeru vznikla škoda. Úlohou súdu prvej inštancie v ďalšom konaní bude zabezpečiť si dostatočný skutkový podklad pre posúdenie dôvodnosti základu, výšky a ďalších podmienok opodstatnenosti časti uplatneného nároku titulom náhrady škody, ako aj pre posúdenie vznesenej námietky premlčania a až následne ustáliť skutkový stav potrebný pre svoj záver. Súd prvej inštancie vyjde z úvah vyjadrených v odôvodnení rozhodnutia odvolacieho súdu a po prípadne doplnenom dokazovaní (výlučne na základe návrhov sporových strán) vo veci opätovne rozhodne a nové rozhodnutie náležite odôvodní.

8. Rozsudok súdu prvého stupňa č. k. 5C/77/2011-324 zo dňa 18.1.2017 v spojení s rozsudkom odvolacieho súdu č. k. 11Co/253/2017 zo dňa 15.8.2018 vo výrokoch o náhrade mzdy a náhrade trov konania sp. zn. 5C/35/2009 nadobudol právoplatnosť dňom 29.10.2018.

9. Vykonaným dokazovaním, a síce vyjadrením sporových strán, výsluchom žalobcu a oboznámením sa s listinnými dôkazmi majúcimi súvis s uplatneným nárokom (viď nižšie), súd zistil nasledovné:

10. O neplatnosti výpovede zo dňa 24.11.2008 danej žalovanou žalobcovi bolo právoplatne rozhodnuté dňa 10.8.2011 rozsudkom tunajšieho súdu č. k. 5C/35/2009-94 zo dňa 6.5.2010 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Košiciach č. k. 3Co/82/2011-136 zo dňa 26.7.2011.

11. Nárok na náhradu škody žalobca voči žalovanej prvýkrát uplatnil podaním z 21. októbra 2011 (č. l. 8 spisu), a to vo výške 1.681,29 Eur. Uvedená suma predstavuje nárok na náhradu škody za nevyplatené nemocenské dávky v období od 20.9.2009 do 18.10.2009 v sume 186,07 Eur a v období od 7.1.2010 do 19.08.2010 v sume 1.495,22 Eur.

12. Rozšíreným návrhom žalobcu zo 7. marca 2013 (č. l. 158), na základe ktorého bola pripustená zmena návrhu na pojednávaní konanom 11.3.2013, žalobca uplatnil celkový nárok na náhradu škody vo výške 2.883,89 Eur. Uvedená suma je tvorená nárokom na náhradu škody za nevyplatené nemocenské dávky v období od 21.9.2009 do 18.10.2009 v sume 311,57 Eur (za 28 dní práceneschopnosti) a v období od 7.1.2010 do 19.08.2010 v sume 2.572,31 Eur (za 225 dní práceneschopnosti). Žalobca si zároveň uplatnil aj úroky z omeškania z požadovanej sumy, a to od 11.8.2011 (od právoplatnosti určenia neplatnosti výpovede) do zaplatenia.

13. Na pojednávaní konanom dňa 1.10.2019 žalobca zobral žalobu späť v časti náhrady škody v sume 218,83 Eur (náhrady škody za obdobie od 7.1.2010 do 1.2.2010) a tiež v časti príslušenstva celkovo uplatnenej náhrady škody (úrokov z omeškania).

14. Nárok na náhradu škody žalobca odôvodňoval tým, že žalovaná ho ako zamestnanca odhlásila z nemocenského poistenia dňa 28.2.2009.

14.1 Žalobca vo svojej výpovedi na pojednávaní dňa 11.5.2009 uviedol, že jeho práceneschopnosť trvá a PN-ku predložil inému zamestnávateľovi, firme Argus, s.r.o. Košice, u ktorého sa počas súdneho sporu (sp. zn. 1C/189/2005) zamestnal. Túto skutočnosť oznámil žalovanej. Zaslanie dokladu o práceneschopnosti zo dňa 12.11.2008 spoločnosti Argus, spol. s r.o. Košice žalobca potvrdil aj v písomnom podaní doručenom súdu 11.6.2012. Na pojednávaní konanom dňa 10.12.2012 žalobca uviedol, že má za to, že nemocenské dávky za obdobie od 20.10.2009 do 19.8.2010 mu neboli vyplácané z dôvodu, že žalovaná za neho neplatila sociálne poistenie. Na pojednávaní konanom dňa 1.10.2019 žalobca uviedol, že vzhľadom na jeho oznámenie žalovanej, že trvá na ďalšom zamestnaní, bolo povinnosťou žalovanej pridelovať mu prácu a platiť nemocenské poistenie. Odhlásením zo sociálnej poisťovne mu žalovaná spôsobila škodu, ktorá je podložená listinnými dôkazmi, najmä odhláškou a jej stornom, ku ktorému došlo až po právoplatnosti rozhodnutia súdu o neplatnosti výpovede. Žalobca sa z dôvodu, že mu žalovaná prácu nedala, musel zaevidovať na úrade práce a tento úrad aj uviedol ako zamestnávateľa v potvrdení o práceneschopnosti. Iného zamestnávateľa nemohla uviesť ani lekárka, keďže odvody na poistenie za neho žalovaná neplatila.

15. Žalovaná uplatnený nárok žalobcu neuznávala a uviedla, že o práceneschopnosti žalobcu ani o jej ukončení nemala vedomosť. Voči uplatnenému nároku žalobcu uplatnila námietku premičania. Ďalej uviedla, že neboli naplnené ani preukázané predpoklady na vznik takéhoto nároku. Žalobca neunesol dôkazné bremeno a nepreukázal porušenie právnej povinnosti žalovanou. Odhlásenie zo sociálnej poisťovne samo o sebe nie je protiprávne a nie je porušením právnej povinnosti. Žalobcom tvrdená škoda v zmysle civilnoprávnom neexistuje a nie je daná a preukázaná ani príčinná súvislosť medzi tvrdným konaním žalovanej a údajnou škodou. Žalobca nepreukázal ani výšku škody. Uplatnená výška škody je iba hypotetická a nepodložená. Nemocenské dávky sú dávkami sociálneho zabezpečenia, ktoré sú vyplácané sociálnou poisťovňou a nárok na ne vzniká zo zákona. Ak sú podmienky splnené, sociálna poisťovňa rozhoduje o tomto nároku v správnom konaní. Žalovaná vzhľadom na skutkový stav nemôže zodpovedať za to, či žalobcovi boli nemocenské dávky vyplatené alebo nie a žalobca si za svoje konanie (opomenutie) zodpovedá v plnom rozsahu sám. Čiastočné späťvzatie žaloby žalovaná žiadala vziať v úvahu pri rozhodovaní o trovách, nakoľko ide o žalobcom zavinené zastavenie konania v tejto časti.

16. Žalobca na uvedenú obranu žalovanej nereagoval.

17. Podľa potvrdenia a oznámenia Sociálnej poisťovne, pobočka Spišská Nová Ves zo dňa 7.12.2011 a dňa 6.6.2012, bol žalobca nemocensky poistený od 1.12.2004 do 31.8.2011 z dôvodu poistného vzťahu so žalovanou. Podľa údajov v informačnom systéme Sociálnej poisťovne bol žalobca zamestnancom žalovanej od 1.12.2004 do 31.8.2011. Od 25.7.2006 do 15.11.2008 bol žalobca zamestnancom Argus, spol. s r.o. Košice, z uvedeného dôvodu bol aj nemocensky poistený. Žalobca bol dočasne práceneschopný od 12.11.2008 do 18.10.2009. Nemocenské ako druh nemocenskej dávky mu bolo vyplácané od 12.11.2008 do 20.9.2009. Od 21.9.2009 do 18.10.2009 neboli nemocenské dávky vyplácané z dôvodu vyčerpania podpornej doby, ktorá trvala do 20.9.2009.

18. Podľa potvrdenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Spišská Nová Ves zo dňa 7.12.2011 (aj správy zo dňa 24.1.2013) bol žalobca vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie od 19.10.2009 do 9.7.2011 a počas evidencie bol práceneschopný od 7.1.2010 do 19.8.2010.

19. Práceneschopnosť žalobcu v období od 7.1.2010 do 19.8.2010 bola preukázaná aj z Potvrdenia o dočasnej práceneschopnosti J 854428, časť II. a časť IV. Podľa uvedeného potvrdenia žalobca oznámil túto dočasnú práceneschopnosť dňa 8.1.2010 Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Spišská Nová Ves. Skončenie tejto dočasnej práceneschopnosti žalobca oznámil dňa 18.8.2010 rovnako úradu práce. V predmetnom potvrdení je v kolónke Názov a adresa zamestnávateľa uvedené „Úrad práce - SNV Nezam“.

20. Z registračných listov - prihlášok a odhlášok žalobcu ako poistenca do Sociálnej poisťovne za obdobie od 1.1.2005 do 31.8.2011 vyplynulo, že žalovaná prihlásila žalobcu ako svojho zamestnanca do Sociálnej poisťovne 1.12.2004 s dátumom vzniku poistenia 1.12.2004. Žalovaná odhlásila žalobcu ako svojho zamestnanca zo Sociálnej poisťovne z dôvodu zrušenia pracovného pomeru viackrát, a to dňa 3.3.2009 s dátumom zániku poistenia 28.2.2009 (predmetná odhláška bola opravená), dňa 25.2.2011 s dátumom zániku poistenia 28.2.2009 a tiež dňa 3.11.2011 s dátumom zániku poistenia 31.8.2011.

21. Z listu Sociálnej poisťovne, pobočka Žilina zo dňa 10.1.2013 označeného ako „Sťažnosť na bývalého zamestnávateľa D.I.S., s.r.o. Žilina IČO: 36385832, dožiadanie - odpoveď“ vyplynulo, že predmetný list je odpoveďou Sociálnej poisťovne na list žalobcu (sťažnosť na žalovanú). Sociálna poisťovňa v ňom žalobcovi oznámila, že ako zamestnanec bol u zamestnávateľa (žalovanej) prihlásený od 1.12.2004 do 31.8.2011 a uviedla vymeriavacie základy pre platenie poistného na nemocenské poistenie, ktoré zamestnávateľ (žalovaná) uvádzal v mesačných výkazoch poistného a príspevkov. Sociálna poisťovňa žalobcu zároveň požiadala o predloženie všetkých rozsudkov vo veci trvania pracovnoprávneho vzťahu a úhrady mzdy s doložkou právoplatnosti, a to pre posúdenie správnosti účasti na poistení. K nemocenským dávkam, v súvislosti so sťažnosťou žalobcu, že zamestnávateľ mu spôsobil škodu tým, že počas obdobia práceneschopnosti, v čase od 20.9.2009 do 18.10.2009, t.j. 28 dní mu nebola vyplatená nemocenská dávka, Sociálna poisťovňa žalobcovi oznámila, že bol uznaný za dočasne práceneschopného od 12. novembra 2008 do 18. októbra 2009. Nárok na nemocenské si žalobca uplatnil ako zamestnanec ARGUS, spol. s r.o.. Nemocenské mu bolo vyplatené do 20. septembra 2009, kedy skončilo podporné obdobie. Podľa § 34 ods. 1 Zák. č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov, nárok na nemocenské zaniká dňom nasledujúcim po skončení dočasnej pracovnej neschopnosti, najneskôr uplynutím 52. týždňa od vzniku dočasnej pracovnej neschopnosti, ak zákon neustanovuje inak. Podľa § 34 ods. 4 uvedeného zákona, do podporného obdobia sa započítavajú aj predchádzajúce obdobia dočasnej pracovnej neschopnosti, ak patria do obdobia 52 týždňov pred jej vznikom. V prípade žalobcu bolo podporné obdobie skrátené o obdobie predchádzajúcich dočasných pracovných neschopností, ktoré trvali od 8. januára 2008 do 23. januára 2008 a od 4. augusta 2008 do 7. septembra 2008. Z tohto dôvodu už žalobca od 21. septembra 2009 do 18. októbra 2009 nemal nárok na nemocenské. Ako zamestnanec Detektívnej informačnej služby, s.r.o. si žalobca nárok na nemocenské neuplatnil. Žiadosť o nemocenské nebola doručená ani prostredníctvom uvedeného zamestnávateľa. V tomto prípade Sociálna poisťovňa poukázala na skutočnosť, že podľa § 114 ods. 1 zák. o sociálnom poistení sa nárok na výplatu dávky alebo jej časti premlčí uplynutím troch rokov odo dňa, za ktorý dávka alebo jej časť patrili. Ak by žalobca doručil Sociálnej poisťovni žiadosť o nemocenské od 12. novembra 2008 do 18. októbra 2009, uplatnené z nemocenského poistenia zamestnanca Detektívna informačná služba, s.r.o., nárok na nemocenské by mu z dôvodu premlčania nevznikol. Sociálna poisťovňa ďalej v predmetnom liste žalobcovi v súvislosti s jeho tvrdením, že za dočasne práceneschopného bol uznaný aj od 7. januára 2010 do 18. augusta 2010 uviedla, že k dnešnému dňu (10. január 2013) nebola Sociálnej poisťovni, pobočka Žilina doručená žiadosť o nemocenské. Odporučila žalobcovi požiadať o nemocenské prostredníctvom originálu potvrdenia o dočasnej pracovnej neschopnosti - II. diel žiadosti o nemocenské a IV. diel Hlásenie o skončení dočasnej pracovnej neschopnosti, ktoré podľa vyjadrenia žalobcu v sťažnosti odovzdal Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny SR. V prípade doručenia žiadosti o nemocenské Sociálna poisťovňa nárok na nemocenské posúdi a v prípade vzniku nároku nemocenské žalobcovi spätne vyplatí.

22. Podľa § 252d Zákona č. 311/2001 Z.z. v znení neskorších predpisov (ďalej aj iba ako „Zákonník práce“), ustanoveniami tohto zákona sa spravujú aj pracovnoprávne vzťahy, ktoré vznikli pred 1. marcom 2010. Právne úkony urobené pred 1. marcom 2010 a nároky, ktoré z nich vznikli, sa posudzujú podľa právnej úpravy účinnej do 28. februára 2010.

23. Podľa § 192 ods. 1 Zákonníka práce (aj v znení účinnom do 28. februára 2010), zamestnávateľ zodpovedá zamestnancovi za škodu, ktorá vznikla zamestnancovi porušením právnych povinností alebo úmyselným konaním proti dobrým mravom pri plnení pracovných úloh, alebo v priamej súvislosti s ním.

24. Podľa § 1 ods. 1 Zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej aj iba ako „Zákon o sociálnom poistení“), tento zákon vymedzuje sociálne poistenie, upravuje rozsah sociálneho poistenia, právne vzťahy pri vykonávaní sociálneho poistenia, organizáciu sociálneho poistenia, financovanie sociálneho poistenia, dozor štátu nad vykonávaním sociálneho poistenia, konanie vo veciach sociálneho poistenia a konanie vo veciach vymáhania pohľadávok.

25. Podľa § 2 Zákona o sociálnom poistení, sociálne poistenie podľa tohto zákona je aj nemocenské poistenie ako poistenie pre prípad straty alebo zníženia príjmu zo zárobkovej činnosti a na zabezpečenie príjmu v dôsledku dočasnej pracovnej neschopnosti, tehotenstva a materstva.

26. Podľa § 293 bh Zákona o sociálnom poistení, ak dôvod na poskytnutie nemocenskej dávky a dávky v nezamestnanosti vznikol do 31. decembra 2009, o nemocenskej dávke a dávke v nezamestnanosti sa rozhodne podľa zákona účinného do 31. decembra 2009.

27. Podľa § 293 bs ods. 1 Zákona o sociálnom poistení, nárok na nemocenskú dávku, nárok na dôchodkovú dávku, nárok na úrazovú dávku a nárok na dávku v nezamestnanosti, ktoré vznikli pred 1. januárom 2011, sa posudzujú a sumy týchto dávok sa určujú podľa zákona účinného do 31. decembra 2010.

28. Podľa § 13 ods. 1 Zákona o sociálnom poistení (aj v znení účinnom do 31.12.2009 a do 31.12.2010), z nemocenského poistenia sa za podmienok ustanovených týmto zákonom poskytujú nemocenské dávky, a to nemocenské, ošetrovné, vyrovnávacía dávka a materské.

29. Podľa § 14 ods. 1 písm. a) Zákona o sociálnom poistení v znení účinnom do 31.12.2009 a do 31.12.2010, povinne nemocensky poistený je aj zamestnanec, ktorý vykonáva prácu na území Slovenskej republiky alebo mimo územia Slovenskej republiky počas obdobia určeného zamestnávateľom, ak medzinárodná zmluva, ktorá má prednosť pred zákonmi Slovenskej republiky, neustanovuje inak.

30. Podľa § 20 ods. 1 Zákona o sociálnom poistení v znení účinnom do 31.12.2009 a do 31.12.2010, povinné nemocenské poistenie, povinné dôchodkové poistenie a povinné poistenie v nezamestnanosti zamestnanca vzniká fyzickej osobe v pracovnom pomere odo dňa vzniku pracovného pomeru a zaniká dňom skončenia pracovného pomeru.

31. Podľa § 33 ods. 1 Zákona o sociálnom poistení (aj v znení účinnom do 31.12.2009 a do 31.12.2010), zamestnanec a povinne nemocensky poistená samostatne zárobkovo činná osoba majú nárok na nemocenské, ak boli pre chorobu alebo úraz uznaní za dočasne práceneschopných na výkon zárobkovej činnosti alebo im bolo nariadené karanténne opatrenie podľa osobitného predpisu (ďalej len "dočasná pracovná neschopnosť").

32. Podľa § 34 ods. 1, ods. 4 Zákona o sociálnom poistení (aj v znení účinnom do 31.12.2009 a do 31.12.2010), zamestnancovi vzniká nárok na nemocenské od 11. dňa dočasnej pracovnej neschopnosti. Povinne nemocensky poistenej samostatne zárobkovo činnéj osobe a dobrovoľne nemocensky poistenej osobe vzniká nárok na nemocenské od prvého dňa dočasnej pracovnej neschopnosti. Nárok na nemocenské zaniká dňom nasledujúcim po skončení dočasnej pracovnej neschopnosti, najneskôr uplynutím 52. týždňa od vzniku dočasnej pracovnej neschopnosti (ďalej len "podporné obdobie"), ak tento zákon neustanovuje inak. Do podporného obdobia sa započítavajú aj predchádzajúce obdobia dočasnej pracovnej neschopnosti, ak patria do obdobia 52 týždňov pred jej vznikom.

33. Podľa § 109 ods. 1 Zákona o sociálnom poistení (aj v znení účinnom do 31.12.2009 a do 31.12.2010), nárok na nemocenskú dávku, dôchodkovú dávku, úrazovú dávku, dávku garančného poistenia a dávku v nezamestnanosti (ďalej len "dávka") vzniká odo dňa splnenia podmienok ustanovených týmto zákonom, ak tento zákon neustanovuje inak. Nárok na dávku zamestnanca nezávisí od plnenia povinností zamestnávateľa platiť a odvádzať poistné na nemocenské poistenie, poistné na starobné poistenie, poistné na invalidné poistenie, poistné na úrazové poistenie, poistné na garančné poistenie a poistné na poistenie v nezamestnanosti.

34. Podľa § 109 ods. 2 Zákona o sociálnom poistení (aj v znení účinnom do 31.12.2009 a do 31.12.2010), nárok na výplatu dávky vzniká splnením podmienok ustanovených týmto zákonom na vznik nároku na dávku, splnením podmienok nároku na jej výplatu a podaním žiadosti o priznanie alebo vyplácanie dávky.

35. Podľa § 144 Zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej iba ako „CSP“), žalobca môže vziať žalobu späť.

36. Podľa § 145 ods. 2 CSP, ak je žaloba vzatá späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví. O čiastočnom späťvzati žaloby rozhodne súd v rozhodnutí vo veci samej.

37. Podľa § 146 ods. 1 CSP, súd konanie nezastaví, ak žalovaný so späťvzatím žaloby z vážnych dôvodov nesúhlasí. Na nesúhlas žalovaného so späťvzatím žaloby sa neprihliada, ak dôjde k späťvzatiu žaloby skôr, než sa začalo predbežné prejednanie sporu podľa § 168 alebo pojednávanie.

38. Z dôvodu späťvzatia žaloby žalobcom v časti o zaplatenie 218,83 Eur a príslušenstva (úrokov z omeškania) celej uplatnenej náhrady škody, ku ktorému došlo na pojednávaní dňa 1.10.2019 a proti ktorému žalovaná nenamietala, súd konanie v časti späťvzatia žaloby zastavil (výrok I. rozsudku).

39. Predmetom ďalšieho konania po vrátení veci súdu prvého stupňa s prihliadnutím na čiastočne späťvzatie žaloby tak ostal nárok žalobcu na zaplatenie sumy 2.665,06 Eur. Predmetný nárok súd posúdil ako nárok na náhradu škody podľa § 192 Zákonníka práce, vychádzajúc pritom aj z úvah vyjadrených v odôvodnení rozhodnutia odvolacieho súdu č. k. 11Co/253/2017 zo dňa 15.8.2018.

40. Všeobecná zodpovednosť zamestnávateľa za škodu vzniknutú zamestnancovi sa aplikuje na princípe subsidiarity iba vtedy, ak nie sú naplnené predpoklady niektorého z prípadov osobitnej zodpovednosti zamestnávateľa (§ 193 až 195 Zákonníka práce), čo je aj prípad prejednávanej veci. Predpokladmi vzniku nároku zo zodpovednosti za škodu sú:

- a) protiprávne konanie na strane zamestnávateľa (porušenie právnych povinností, úmyselné konanie proti dobrým mravom, alebo porušenie povinností zamestnancom, ktorý konal v rámci plnenia úloh zamestnávateľa),
- b) vznik škody u zamestnanca,
- c) existencia príčinnej súvislosti medzi škodou a protiprávnym konaním.

41. Uvedené zákonné predpoklady vzniku nároku zo zodpovednosti za škodu musia byť splnené súčasne (kumulatívne) a dôkazné bremeno ich preukázania zaťažuje zamestnávateľa (žalobcu).

42. Žalobcom uplatnená škoda mu podľa jeho tvrdení mala byť spôsobená tým, že mu za obdobie jeho dočasnej práceneschopnosti, konkrétne za uplatnené obdobie od 21.9.2009 do 18.10.2009 a od 1.2.2010 do 19.8.2010 nebolo vyplatené nemocenské. Dôvodom, pre ktoré žalobcovi nebolo za uvedené obdobia nemocenské vyplatené, je podľa žalobcu skutočnosť, že žalovaná ho dňa 28.2.2009, po tom čo mu dňa 24.11.2008 dala výpoveď, odhlásila zo sociálnej poisťovne a neplatila za neho poisťné.

43. Z potvrdení Sociálnej poisťovne mal súd preukázané, že žalobca bol nemocensky poistený z dôvodu poisťného vzťahu so žalovanou od 1.12.2004 do 31.8.2011. V uvedenom období bol žalobca zároveň zamestnancom žalovanej.

44. V konaní mal súd tiež za preukázané, a to potvrdením Sociálnej poisťovne aj potvrdením o dočasnej práceneschopnosti žalobcu, že žalobca bol uznaný za dočasne práceneschopného aj v období od 12.11.2008 do 18.10.2009 a následne aj v období od 7.1.2010 do 19.8.2010. Obe obdobia dočasnej pracovnej neschopnosti spadajú do obdobia nemocenského poistenia žalobcu z dôvodu pracovného vzťahu so žalovanou. V danej súvislosti súd poukazuje na skutočnosť, že hoci žalobcovi bola žalovanou dňa 24.11.2008 daná výpoveď z pracovného pomeru, táto bola súdom právoplatne určená za neplatnú. V zmysle ustanovenia § 79 ods. 1 Zákonníka práce sa tak pracovný pomer žalobcu u zamestnávateľa neskončil (nakoľko žalobca oznámil žalovanej, že trvá na tom, aby ho naďalej zamestnávala). Žalobca bol preto aj naďalej v postavení zamestnanca žalovanej a z uvedeného dôvodu bol povinne nemocensky poistený v zmysle Zákona o sociálnom poistení. Pracovný pomer žalobcu u zamestnávateľa bol ukončený až na základe ich dohody, ku dňu 31.8.2011.

45. Podmienky nároku na nemocenské, ako aj podmienky vznik nároku na nemocenské dávky a na výplatu nemocenských dávok upravuje Zákon o sociálnom poistení. Jedným zo zákonných predpokladom vzniku nároku na výplatu nemocenského ako nemocenskej dávky v zmysle ustanovenia § 109 ods. 2 Zákona o sociálnom poistení (aj v znení účinnom v období dočasných práceneschopností žalobcu) je podanie žiadosti o priznanie alebo vyplácanie tejto dávky. Samotnému vyplateniu nemocenského tak vždy predchádza rozhodnutie sociálnej poisťovne vydané v správnom konaní (tzv.

dávkové konanie), ktoré začína na základe žiadosti osoby, ktorá si uplatňuje nárok na dávku a na jej výplatu predložením II. dielu potvrdenia o dočasnej práceneschopnosti - žiadosti o nemocenské.

46. Vo vzťahu k žalobcom uplatnenému nároku za obdobie od 21.9.2009 do 18.10.2009 (v rámci dočasnej práceneschopnosti žalobcu trvajúcej od 12.11.2008 do 18.10.2009) mal súd vykonaným dokazovaním preukázané, že žalobca si nárok na nemocenské uplatnil ako zamestnanec spoločnosti ARGUS, spol. s r.o. a ako zamestnanec žalovanej si nárok na nemocenské neuplatnil. Žalobca v konaní nepoprel tvrdenie žalovanej, že o uvedenej dočasnej práceneschopnosti žalobcu táto nemala vedomosť. Žalobca rovnako nepreukázal, že by o uvedenej dočasnej práceneschopnosti žalovanú informoval. Za obdobie tejto dočasnej práceneschopnosti bolo nemocenské žalobcovi vyplatené do 20.9.2009. Za obdobie od 21.9.2009 do 18.10.2009 žalobca nemal nárok na nemocenské z dôvodu skončenia podporného obdobia, do ktorého boli započítané aj obdobia predchádzajúcich dočasných pracovných neschopností spadajúcich do obdobia 52 týždňov pred vznikom posudzovanej dočasnej práceneschopnosti.

47. V súvislosti so žalobcom uplatneným nárokom za obdobie od 1.2.2010 do 19.8.2010 (v rámci dočasnej práceneschopnosti žalobcu trvajúcej od 7.1.2010 do 19.8.2010) bolo preukázané, že žalobca ku dňu 10.1.2013 nedoručil sociálnej poisťovni žiadosť o nemocenské. Žalobca nepreukázal, že by o priznanie a vyplatenie dávky sociálnu poisťovňu požiadal po uvedenom dátume (uvedené žalobca v konaní ani netvrdil). Ako už súd konštatoval vyššie, podanie žiadosti je zákonným predpokladom nároku na výplatu dávky.

48. Vzhľadom na uvedené je nepochybné, že nevyplatenie nemocenského žalobcovi za obdobie od 21.9.2009 do 18.10.2009, ani za obdobie od 1.2.2010 do 19.8.2010, nie je v príčinnej súvislosti s konaním žalovanej. Z uvedeného dôvodu žalobcovi nárok zo zodpovednosti za škodu voči žalovanej nevznikol. Navyše žalobca nepreukázal ani protiprávne konanie na strane žalovanej ako zamestnávateľa. Takýmto protiprávnym konaním nemôže byť samotné odhlásenie žalobcu žalovanou zo sociálnej poisťovne a neplatenie poistného, a to aj vzhľadom na zákonnú úpravu v Zákone o sociálnom poistení, keď v zmysle ustanovenia § 109 ods. 1 nárok na nemocenskú dávku zamestnanca nezávisí od plnenia povinností zamestnávateľa platiť a odvádzať poistné na nemocenské poistenie, či keď zákon umožňuje pri určení výšky nemocenskej dávky vychádzať z pravdepodobného vymeriavacieho základu a podobne.

49. Z uvedených dôvodov súd žalobu žalobcu o náhradu škody ako nedôvodnú zamietol (výrok II. rozsudku).

50. V súvislosti so žalovanou vznesenou námietkou premlčania súd konštatuje, že v prípade dôvodnosti žaloby, by boli žalobcom uplatnené nároky na náhradu škody, s výnimkou nároku za obdobie od 1.2.2010 do 19.8.2010 v rozsahu uplatnenom podaním z 21.10.2011 premlčané, a to v dôsledku uplynutia subjektívnej dvojročnej lehoty podľa § 106 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ktorá začína plynúť od okamihu, keď sa poškodený dozvie o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá. Premlčanie sa vzhľadom na absentujúcu úpravu tohto inštitútu v Zákonníku práce, riadi úpravou obsiahnutou v Občianskom zákonníku (§ 1 ods. 1 Zákonníka práce).

51. V závere súd uvádza, že žalobca na pojednávaní konanom dňa 1.10.2019 uviedol, že si opätovne uplatňuje náhradu mzdy za obdobie od 11.8.2011 do 31.8.2011 vo výške 380,40 Eur, avšak nejde o rozšírenie žaloby, keďže tento nárok už bol uplatnený. Z dôvodu, že o nároku na náhradu mzdy (vrátane uvedeného obdobia od 11.8.2011 do 31.8.2011) už bolo súdom právoplatne rozhodnuté (viď bod 8. odôvodnenia rozsudku), súd sa týmto nezaoberal.

52. Podľa § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

53. Podľa § 262 ods. 2 Civilného sporového poriadku, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

54. Podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

55. Podľa § 255 ods. 2 Civilného sporového poriadku, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

56. Podľa § 256 ods. 1 CSP, ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

57. O nároku na náhradu trov konania sp. z. 5C/77/2011 (konanie o nároku na náhradu mzdy a nároku na náhradu škody) súd rozhodol podľa zásady úspechu v spore v spojení so zásadou procesnej zodpovednosti za zavinenie. Obe strany sporu mali vo veci iba čiastočný úspech. Žalobca sa voči žalovanej domáhal celkovej sumy 13.138,43 Eur. Z uvedenej sumy vzal žalobca žalobu o zaplatenie 218,83 Eur a príslušenstva náhrady škody späť, v dôsledku čoho bolo konanie v tejto časti zastavené (bez zavinenia žalovanej). Celkovo bola žalobcovi priznaná suma 5.338,44 Eur (titulom náhrady mzdy). Vzhľadom na uvedené súd konštatuje, že žalovaná bola v konaní úspešnejšia než žalovaný, keď jej úspech predstavuje 59,37 % a úspech žalobcu iba 40,63 %. Z uvedeného dôvodu súd priznal žalovanej náhradu trov konania v pomere 18,74 % trov konania (od 59,37 % úspechu žalovanej odpočítaný 40,63 % úspech žalobcu). Dôvody pre prípadnú aplikáciu ustanovenia § 257 Civilného sporového poriadku súd nevzhladol.

58. O výške náhrady trov konania rozhodne súd po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie. Odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.